

Exempel på den typ av tal som kan komma på tentan och inte finns så mycket av på tidigare års tentor (4p kurs)

Markovkedjor

GS: Kap 11.1: 1, 2, 3, 5, 7

Kap 11.2: 1, 19a

M1 En Markovkedja med tre tillstånd 1,2,3 har följande övergångsmatris

	1	2	3
1	0	0.5	0.5
2	2/3	0	1/3
3	0	0	1

a) Beräkna tvåstegsmatrisen, dvs matrisen som består av $P(X_{n+2} = j | X_n = i)$.

M2 a) Formulera Markovegenskapen. Beskriv vad den säger i ord.

b) Vad innebär det att ett tillstånd är absorberande?

Stora talens lag mm

GS: Kap 8.1: 1, 4

Kap 8.2: 1, 2, 5, 9, 10, 13

Svar till Markovuppgifterna

M1 a) Beräknas med hjälp av

$$P(X_{n+2} = j | X_n = i) = \sum_{k=1}^3 P_{ik} P_{kj}.$$

Underlättar även att rita bild!

	1	2	3
1	1/3	0	2/3
2	0	1/3	2/3
3	0	0	1

M2 a)

$$P(X_{i+1} = x | X_1 = x_1, X_2 = x_2, \dots, X_i = x_i) = P(X_{i+1} = x | X_i = x_i).$$

Ofta tänker man sig att man hoppar mellan olika tillstånd och att vid tid i befinner man sig i tillstånd X_i – då säger denna egenskap att ”givet nuet beror vad som ska hända i framtiden bara på nuet och ej på det förflutna” ($i + 1 =$ framtid, $i =$ idag, $i - 1, i - 2, \dots, 1 =$ förflutet).

b) Har man en gång kommit till ett sådant tillstånd så stannar man där för alltid, dvs tillstånd i är absorberande om $P_{ii} = 1$ och $P_{ij} = 0$, $j \neq i$.